

DOKUMENTACIJA

INSTITUT DE DROIT INTERNATIONAL

63. Session, Kairo 20 September
1987.

III. TRANSBOUNDARY AIR POLLUTION (20th Commission)

The Institute of International Law

Recalling its Resolution of Athens in 1979 on the Pollution of Rivers and Lakes and International Law;

Considering that transboundary air pollution is assuming increasingly alarming proportions, over a broad field, for example acid rain and nuclear contamination;

Deeply concerned by the effects of transboundary air pollution on the environment and on human health, on soil, agriculture and production, forests, life in lakes, rivers and the sea, and the ozone layer;

Equally concerned by irreparable damage to buildings, monuments and sites, many of which are part of the cultural and natural heritage of mankind;

Recalling the obligation to respect the sovereignty of every State over its territory, as a result of which each State has the duty to prohibit and to prevent any use of its territory likely to cause injury in the territory of another State;

INSTITUT ZA MEĐUNARODNO PRAVO

63. zasjedanje, Kairo, 20. rujan 1987.

III. ONEČIŠĆENJE ZRAKA PREKO DRŽAVNIH GRANICA (20. komisija)

Institut za međunarodno pravo

Pozivajući se na Atensku rezoluciju iz 1979. o onečišćenju rijeka i jezera i o međunarodnom pravu;

Uvažavajući da onečišćenje zraka preko državnih granica poprima sve alarmantnije razmjere, na širokom području, na primjer kisele kiše i nuklearna kontaminacija;

Ozbiljno zabrinuti zbog posljedica onečišćenja zraka preko državnih granica u odnosu na okoliš i ljudsko zdravlje, zemljište, poljoprivredu i proizvodnju, šume, život u jezerima, rijekama i u moru kao i u ozonskom omotaču;

Isto tako zabrinuti zbog neopravljivog oštećivanja zgrada, spomenika i centara, od kojih su mnogi dio kulturne i prirodne baštine čovječanstva;

Pozivajući se na obvezu poštivanja suvereniteta svake države na vlastitom teritoriju, što ima za posljedicu da je svaka država dužna zabraniti i spriječiti upotrebu vlastitog teritorija na način koji bi doveo do povrede teritorija druge države;

Bearing in mind the need to protect areas beyond the limits of national jurisdiction;

Adopts the following articles:

Article 1

1. For the purposes of this Resolution, »transboundary air pollution« means any physical, chemical or biological alteration in the composition or quality of the atmosphere which results directly or indirectly from human acts or omissions, and produces injurious or deleterious effects in the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction.

2. In specific cases, the existence and characteristics of pollution shall, to the extent possible, be determined by reference to environmental norms established through agreements or by the competent international organizations and commissions.

Article 2

In the exercise of their sovereign right to exploit their resources pursuant to their own environmental policies, States shall be under a duty to take all appropriate and effective measures to ensure that their activities or those conducted within their jurisdiction or under their control cause no transboundary air pollution.

Article 3

1. For the purpose of fulfilling their obligation under Article 2, States shall take, and adapt to the circumstances, all appropriate and effective measures, in particular:

(a) to prevent any new form of transboundary air pollution or any

Vodeći računa o potrebi očuvanja područja iza granica nacionalne sudbenosti;

Prihvaća sljedeće članove:

Član 1.

1. Za potrebe ove Rezolucije »onečišćenje zraka preko državnih granica« označava svaku fizičku, kemijsku ili biološku promjenu u sastavu ili kvaliteti atmosfere koja je na neposredan ili posredan način prouzročena ljudskim činom ili propustom i koja proizvodi štetne i škodljive posljedice u okolišu drugih država ili u području iza granica nacionalne sudbenosti.

2. U određenim slučajevima, ako je to moguće, postojanje i osobine onečišćenja bit će određene s obzirom na propise o očuvanju okoliša utvrđene u sporazumima ili od strane nadležnih međunarodnih organizacija i komisija.

Član 2.

Države će biti dužne, prilikom vršenja svog suverenog prava iskorištavanja vlastitih prirodnih izvora u skladu sa svojom vlastitom politikom očuvanja okoliša, poduzimati sve prikladne i djelotvorne mjere kako bi osigurale da njihove aktivnosti ili aktivnosti onih koji djeluju u granicama njihove sudbenosti ili njihove kontrole ne izazovu onečišćenje zraka preko državnih granica.

Član 3.

Kako bi ispunile svoju obvezu predviđenu u članu 2, države će poduzeti i prihvatiti prema prilikama sve prikladne i djelotvorne mjere, posebno:

(a) spriječiti bilo kakav novi oblik onečišćenja zraka preko držav-

increase in the existing degree of pollution; and

(b) progressively to eliminate existing transboundary air pollution within the shortest possible time.

2. Such measures shall be especially rigorous in the case of activities which:

(a) involve particularly dangerous materials; or

(b) threaten areas or environments requiring special protection.

Article 4

In order to comply with the obligations set forth in Articles 2 and 3, States shall in particular use the following means:

(a) at the national level, enactment of all necessary laws and regulations, and adoption of efficient and adequate administrative and technical measures and judicial procedures for the enforcement of such laws and regulations;

(b) at the international level, regional or universal co-operation in good faith with other States concerned.

Article 5

States are under a duty to take all appropriate and effective measures to prevent any extension, through the export of polluted products or other polluted objects, of the harmful effects of a pollution of their atmosphere resulting from the activities of other States.

Article 6

States incur responsibility under international law for any breach of their international obligations with respect to transboundary air pollution.

nih granica ili bilo kakvo povećanje postojećeg stupnja onečišćenja; i

(b) postepeno ukloniti postojeće onečišćenje zraka preko državnih granica u najkraćem mogućem roku.

2. Takve mjere bit će posebno stroge u slučajevima aktivnosti koje:

(a) uključuju posebno opasne materijale; ili

(b) prijete područjima ili okolišu koji iziskuje posebnu zaštitu.

Član 4.

Kako bi udovoljile obvezama predviđenim u članovima 2. i 3, države će posebno poduzeti sljedeće mjere:

(a) na nacionalnoj razini, donijeti sve neophodne zakone i propise i prihvatiti djelotvorne i odgovarajuće administrativne i tehničke mjere i sudske postupke za provedbu takvih zakona i podzakonskih akata;

(b) na međunarodnoj razini, uspostaviti regionalnu ili mnogostranu suradnju u dobroj vjeri s drugim odnosnim državama.

Član 5.

Države su dužne poduzeti sve prikladne i djelotvorne mjere kako bi spriječile bilo kakvo širenje štetnih posljedica onečišćenja vlastite atmosfere, nastalo izvozom onečišćenih proizvoda ili drugih onečišćenih predmeta, koji su posljedica aktivnosti drugih država.

Član 6.

Države podliježu odgovornosti po međunarodnom pravu za bilo kakvu povredu svojih međunarodno preuzetih obveza u vezi s onečišćenjem zraka preko državnih granica.

Article 7

With a view to ensuring an effective system of prevention and of compensation for victims of transboundary air pollution, States should conclude international treaties and enact laws and regulations concerning, in particular:

(a) systems of strict liability and compensation funds;

(b) environmental norms, whether regional or universal, in particular quality and safety norms;

(c) the jurisdiction of courts, the applicable law and the enforcement of judgments.

Article 8

1. In carrying out their duty to co-operate, States shall:

(a) regularly inform other States concerned of all appropriate data on air pollution in their territories, including its causes, its nature, whether man-made or natural, the damage resulting from it, and the preventive measures taken or proposed;

(b) notify other States concerned in due time of any activities envisaged in their own territories which may cause a significant threat of transboundary air pollution;

(c) consult with other States concerned on actual or potential problems of transboundary air pollution so as to reach, by methods of their own choice, solutions consistent with their interests and with the protection of the environment;

2. States shall, where appropriate, conclude agreements in order to:

Član 7.

U namjeri da se osigura djelotvorni sustav sprečavanja i odštete žrtava onečišćenja zraka preko državnih granica, države su dužne zaključiti međunarodne ugovore i donijeti zakone i propise koje se posebno odnose na:

(a) sustav objektivne odgovornosti i fondove za naknadu štete;

(b) propise o očuvanju okoliša, bilo regionalne ili mnogostrane, posebno propise o kvaliteti i sigurnosti;

(c) nadležnost sudova, mjerodavno pravo i izvršenje sudskih presuda.

Član 8.

1. U izvršavanju svoje obveze suradnje države će:

(a) redovito obavještavati druge odnosne države o svim prikladnim podacima u vezi s onečišćenjem zraka na svom teritoriju, uključujući ljudske ili prirodne uzroke i narav onečišćenja, štete koje zbog toga nastaju kao i o preventivnim mjerama koje su poduzete ili se predlažu;

(b) priopćiti pravodobno drugim odnosnim državama bilo kakav namjeravani čin na vlastitom teritoriju koji bi mogao izazvati značajnu opasnost od onečišćenja zraka preko državnih granica;

(c) savjetovati se s drugim odnosnim državama o postojećim ili mogućim problemima onečišćenja zraka preko državnih granica kako bi se primjenom metoda po njihovom vlastitom izboru našla rješenja koja bi bila u skladu s njihovim interesima i sa zaštitom okoliša.

2. Ako to bude prikladno, države će sklopiti sporazume kako bi:

(a) co-ordinate or pool their scientific and technical research programmes to combat air pollution, whether man-made or natural;

(b) set up international or regional commissions with the widest terms of reference, providing where appropriate for the participation of local authorities, or strengthen the powers or co-ordination of existing institutions;

(c) establish co-ordinated or unified networks for permanent observation and control of air pollution, whether man-made or natural;

(d) attempt a harmonisation of environmental norms as well as of norms relating to the level of contamination of consumer goods.

3. States shall also develop safeguards for persons who may be affected by transboundary air pollution, in relation both to prevention and compensation, by granting on a non-discriminatory basis the widest access to judicial and administrative procedures in the States in which such pollution originates.

Article 9

1. In the event of an accident or activities causing a sudden increase in the level of air pollution, even if due to natural causes, which is capable of causing substantial harm in another State, the State of origin is under a duty:

(a) promptly to warn all affected or potentially affected States;

(b) to take all appropriate steps to reduce the effects of any such increase.

(a) surađivale i ujedinile snage oko svojih znanstvenih i tehničkih istraživačkih programa radi suzbijanja onečišćenja zraka, nastalog bilo ljudskom radnjom ili prirodnim uzrokom;

(b) ustanovile međunarodne ili regionalne komisije s najširim nadležnostima predviđajući, gdje je to prikladno, sudjelovanje lokalnih organa ili jačanje ovlaštenja ili suradnje postojećih ustanova;

(c) uspostavile koordiniranu i jedinstvenu mrežu za trajno praćenje i nadzor onečišćenja zraka, nastalog bilo ljudskom radnjom ili prirodnim uzrokom;

(d) nastojale uskladiti okolišne propise kao i propise koji se odnose na razinu zaraženosti potrošačkih roba.

3. Države će također osigurati zaštitu osoba koje bi mogle biti zahvaćene onečišćenjem zraka preko državnih granica, i to kako preventivnu tako i naknadu štete na osnovi jamstva da će imati, bez ograničenja prava, potpun pristup sudskim i administrativnim postupcima u državama iz kojih takvo onečišćenje potječe.

Član 9.

1. U slučaju neke nezgode ili aktivnosti koje prouzrokuju nagli porast razine onečišćenja zraka, čak i kad potječu iz prirodnih uzroka, a koji može prouzročiti bitnu štetu u drugoj državi, država porijekla je dužna:

(a) bez odlaganja upozoriti sve države na koje štetno utječe ili bi moglo štetno utjecati;

(b) poduzeti sve prikladne korake kako bi smanjila učinke takva porasta.

2. In the event of a disaster involving air pollution in the territory of a State, other States and competent international organisations should, as a matter of urgency and with the consent of the State concerned, undertake humanitarian action to assist the victims.

Article 10

1. Without prejudice to their other obligations relating to nuclear explosions, States shall prohibit, prevent and refrain from carrying out any nuclear explosion likely to cause transboundary air pollution of a radioactive nature.

2. In order to ensure compliance with applicable health and safety standards, States should open nuclear power plants on their territory to international inspection.

Article 11

States shall take all necessary measures to protect the ozone layer against adverse effects resulting or likely to result from human action, in order to protect life and the environment.

Article 12

States shall take all necessary measures to prevent the emission, in their territories, of fumes which, by reason of their quantity or chemical composition, are likely to contribute to the formation of acid rain.

Article 13

Developed States and competent international organisations should provide developing States with appropriate technical or other assistance, in order to assist them in

2. U slučaju neke katastrofe koja uključuje i onečišćenje zraka na teritoriju neke države, druge države i nadležne međunarodne organizacije bit će dužne, hitno i uz pristanak odnosno države, poduzeti humanitarne akcije kako bi pomogle žrtvama.

Član 10.

Države će zabraniti, spriječiti i suzdržati se od izvođenja bilo kakvih nuklearnih eksplozija koje bi mogle prouzročiti radioaktivno onečišćenje zraka preko državnih granica, a da to ne bude na uštrb njihovih preostalih obveza koje se odnose na nuklearne eksplozije.

2. Države će otvoriti nuklearne centrale na vlastitom teritoriju međunarodnoj inspekciji kako bi omogućile postupanje u skladu s važećim zdravstvenim standardima i standardima sigurnosti.

Član 11.

Države će poduzeti sve neophodne mjere kako bi očuvale ozonski omotač od štetnih učinaka koji nastaju ili bi mogli nastati zbog ljudskih čina, a u cilju zaštite života i okoliša.

Član 12.

Države će poduzeti sve neophodne mjere kako bi spriječile širenje plinova na svojim teritorijima koji bi, zbog opsega ili kemijskog sastava, mogli pridonijeti stvaranju kiselih kiša.

Član 13.

Razvijene države i nadležne međunarodne organizacije pružit će državam u razvoju prikladnu tehničku i drugu pomoć kako bi im omogućili da ispunjavaju obveze i da

fulfilling the obligations and in implementing the recommendations referred to in this Resolution.

Article 14

This Resolution is without prejudice to any obligation which a State may have to protect individuals from the effects of air pollution other than transboundary air pollution.

(20 September 1987)

postupaju u skladu s preporukama sadržanim u ovoj Rezoluciji.

Član 14.

Ova Rezolucija nije na uštrb bilo kakve obveze koju bi mogla imati neka država radi zaštite pojedinaca od učinaka onečišćenja zraka koje nije onečišćenje zraka preko državnih granica.

(20. rujna 1987.)

Prevela: Ljerka Mintas Hodak
znanstveni asistent